

Republika Hrvatska

Izvješće o ispunjavanju obveza iz poglavlja 9. – Financijske usluge

Zagreb, lipanj 2009.

IZVJEŠĆE O ISPUNJAVANJU OBVEZA IZ POGLAVLJA 9. – FINANSIJSKE USLUGE

**za razdoblje od 26. lipnja 2007. (formalno otvaranje pregovora o poglavlju 9.)
do lipnja 2009. godine**

Pregovori o poglavlju 9. – Finansijske usluge formalno su otvoreni na Međuvladinoj konferenciji o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, održanoj na ministarskoj razini 26. lipnja 2007. godine. Ovo Izvješće obuhvaća aktivnosti i mjere koje je Hrvatska poduzela s ciljem ispunjavanja obveza koje proizlaze iz Pregovaračkog stajališta Republike Hrvatske i Zajedničkog stajališta EU o poglavlju 9., uključujući i mjerila postavljena za zatvaranje pregovora u ovom poglavlju.

I ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

Temeljni zakoni Republike Hrvatske koji uređuju područja obuhvaćena poglavljem 9. uključuju: Zakon o bankama (NN 84/02, 141/06), Zakon o finansijskom osiguranju (NN 76/07), Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga (NN 140/05), Zakon o kreditnim institucijama (NN 117/08), Zakon o institucijama za elektronički novac (NN 117/08), Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci (NN 75/08), Zakon o osiguranju depozita (NN 177/04, 119/08), Zakon o finansijskim konglomeratima (NN 147/08), Zakon o investicijskim fondovima (NN 150/05), Zakon o kreditnim unijama (NN 141/06), Zakon o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 49/99, 63/00, 103/03, 177/04, 71/07), Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (NN 151/05, 36/09), Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN 138/06), Zakon o općem upravnom postupku (NN 53/91, 47/09), Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08), Zakon o platnom prometu u zemlji (NN 117/01), Zakon o preuzimanju dioničkih društava (NN 109/07, 36/09), Zakon o računovodstvu (NN 109/07), Zakon o reviziji (NN 146/05, 139/08), Zakon o preuzimanju Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima (NN 53/91), Zakon o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje (NN 109/97, 117/97, 76/99, 10/01, 92/05), Zakon o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08), Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08), Zakon o kaznenim djelima protiv tržišta kapitala (NN 152/08), Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru finansijskih instrumenata (NN 117/08), Zakon o Upisniku sudske i javnobilježničke osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima (NN 121/05), Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/2001, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09), Stečajni zakon (NN 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06), Ovršni zakon (NN 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08, Zakon o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08), Zakon o leasingu (NN 135/06).

Od otvaranja pristupnih pregovora o poglavlju 9., doneseni su sljedeći ključni novi zakoni te izmjene i dopune postojećih zakona, u svrhu prenošenja pravne stečevine EU povezane s ovim poglavljem:

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 71/07),
- Zakon o finansijskom osiguranju (NN 76/07),
- Zakon o preuzimanju dioničkih društava (NN 109/07),
- Zakon o računovodstvu (NN 109/07),

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima (NN 107/07, 146/08)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima (NN 41/08)
- Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci (NN 75/08)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju (NN 87/08)
- Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)
- Zakon o institucijama za elektronički novac (NN 117/08)
- Zakon o kreditnim institucijama (NN 117/08)
- Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru finansijskih instrumenata (NN 117/08)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita (NN 119/08)
- Zakon o finansijskim konglomeratima (NN 147/08)
- Zakon o kaznenim djelima protiv tržišta kapitala (NN 152/08).

Za detaljan pregled prenošenja pravne stečevine EU putem odgovarajućih zakona i pripadajućih podzakonskih akata Republike Hrvatske, vidi tablicu u Prilogu ovog Izvješća.

Pored pravne stečevine EU koja je već prenesena, kako je prethodno prikazano, u prvom tromjesečju 2010. bit će prenesene i sljedeće nove Direktive i Odluke:

- 2009/79/EZ: Odluka Komisije od 23. siječnja 2009. o osnivanju Odbora europskih supervizora za osiguranje i mirovine
- 2009/78/EZ: Odluka Komisije od 23. siječnja 2009. o osnivanju Odbora europskih bankovnih supervizora
- 2009/77/EZ: Odluka Komisije od 23. siječnja 2009. o osnivanju Odbora europskih regulatora tržišta vrijednosnih papira
- Direktiva Komisije 2009/27/EZ o izmjenama i dopunama određenih Priloga Direktive 2006/49/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu tehničkih pričuva koje se odnose na rizike
- Direktiva 2009/14/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o izmjenama i dopunama Direktive 94/19/EZ o sustavima osiguranja depozita, u pogledu stupnja pokrivenosti i odlaganja isplate.

U Hrvatskoj postoji odgovarajući institucionalni okvir za provedbu pravne stečevine iz predmetnog poglavlja. Institucije nadležne za provedbu pravne stečevine su: Hrvatska narodna banka (HNB), Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (HANFA), Ministarstvo financija (MF), Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (SKDD). Usklađivanje s pravnom stečevinom u ovom poglavlju nije zahtijevalo osnivanje novih institucija. Istovremeno, u izvještajnom je razdoblju postignuto daljnje jačanje administrativnih kapaciteta postojećih institucija (kako je prikazano u poglavlju II.).

• Banke i finansijski konglomerati

Mjerilo 1.: Novi kapitalni okvir (Direktive 2006/48/EZ i 2006/49/EZ) prenesen je u hrvatsko zakonodavstvo. Pravna je stečevina u pogledu nadzora institucija za elektronički novac, likvidacije i reorganizacije kreditnih institucija i dodatnog nadzora nad finansijskim konglomeratima prenesena, a hrvatsko je zakonodavstvo uskladeno i s Direktivom o shemama osiguranja depozita.

Zakon o kreditnim institucijama, kojim se provodi Direktiva o kapitalnim zahtjevima (DKZ - Direktiva 2006/48/EZ i Direktiva 2006/49/EZ) koja se odnosi na kreditne institucije, donesen je u listopadu 2008. Prije donošenja Zakona o kreditnim institucijama izrađena su dva nacrtta za javnu raspravu, u srpnju 2007. i u svibnju 2008. Podzakonski akti, kojima se detaljno uređuje izračun adekvatnosti kapitala kreditnih institucija, doneseni su nakon stupanja na snagu Zakona o kreditnim institucijama u siječnju 2009. Zbog revizije okvira postavljenog Direktivom o kapitalnim zahtjevima na razini EU u 2009. godini, Hrvatska narodna banka odgodit će provedbu odredaba Zakona o kreditnim institucijama koje se odnose na adekvatnost kapitala do 31. ožujka 2010., kako bi usvojila izmjene i dopune navedenih odredaba u skladu s novom pravnom stečevinom EU-a (revidiranom DKZ), pripremila potrebne izmjene odgovarajućih podzakonskih akata i ostavila kreditnim institucijama dovoljno vremena da se prilagode ovim promjenama. Revidirani provedbeni akti EU koji, u skladu s Direktivom o kapitalnim zahtjevima, budu usvojeni do kraja 2009. bit će preneseni u zakonodavni okvir Republike Hrvatske najkasnije u prvom tromjesečju 2010. godine.

Krajem ožujka 2008. Hrvatska narodna banka (HNB) provela je kvantitativnu studiju utjecaja (QIS) novog okvira za adekvatnost kapitala, kako bi procijenila njegov učinak na pokazatelje poslovanja kreditnih institucija (trenutačno banaka i štednih banaka). Rezultati ove studije naveli su HNB da napravi izmjene i dopune odredaba koje se odnose na stopu adekvatnosti kapitala (SAK) i kapitalne zahtjeve. Minimalna stopa adekvatnosti kapitala koja se traži od kreditnih institucija u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama je 12 posto, a kapitalni zahtjevi uvećani su za 50 posto u odnosu na Direktivu o kapitalnim zahtjevima. Takve su odredbe u skladu s inicijativama Bazelskog odbora, koje se temelje na preporukama Foruma za finansijsku stabilnost iz travnja 2008.¹ i Izvještaju de Larosière grupe iz veljače 2009².

Osim Direktive o kapitalnim zahtjevima, Zakon o kreditnim institucijama također prenosi i sljedeće Direktive:

- Direktivu Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim finansijskim izvješćima i konsolidiranim računima banaka i ostalih finansijskih institucija
- Direktivu Vijeća 89/117/EEZ od 13. veljače 1989. o obvezama podružnica kreditnih i finansijskih institucija sa sjedištem izvan države članice, koje su osnovane u državi članici, a koje se odnose na objavljivanje godišnjih računovodstvenih dokumenata
- Direktivu 2001/24/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 4. travnja 2001. o reorganizaciji i likvidaciji kreditnih institucija
- Direktivu Komisije 2007/18/EZ od 27. ožujka 2007. o izmjenama i dopunama Direktive 2006/48/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu uključivanja ili isključivanja određenih institucija iz njezinog područja primjene i tretiranja izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama
- Direktivu 2007/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 92/49/EEZ i Direktiva 2002/83/EZ, 2004/39/EZ, 2005/68/EZ i 2006/48/EZ u pogledu postupovnih pravila i kriterija procjene kod bonitetnog vrednovanja prilikom preuzimanja i povećanja udjela u finansijskom sektoru.

¹ Što se tiče kapitalnih zahtjeva, rečeno je da će „supervizori procijeniti utjecaj provedbe Basela II na razinu kapitala banaka i sukladno tome odlučiti je li potreban dodatni stabilizacijski kapital“ (priopćenje za tisk Forum za finansijsku stabilnost, 12. travnja 2008.).

² „Preporuka 1.: Grupa vidi potrebu za temeljitim preispitivanjem pravila Basela II. Bazelski odbor za nadzor banaka stoga treba pozvati da ... izmijeni pravila, s ciljem... povećanja kapitalnih zahtjeva...“ (Izvještaj de Larosière grupe, veljača 2009.).

Zakon o **institucijama za električni novac** kojim se provodi Direktiva 2000/46/EZ dan je na javnu raspravu u svibnju 2008., a donesen je u listopadu iste godine. Hrvatska narodna banka imenovana je nadležnim nadzornim tijelom za institucije za električni novac.

Dodatni nadzor nad **financijskim konglomeratima** koji predviđa Direktiva 2002/87/EZ uređuje se Zakonom o financijskim konglomeratima, koji je donesen u prosincu 2008. Zakon o financijskim konglomeratima sastavila je zajednička radna skupina stručnjaka iz HNB-a i HANFA-e.

Hrvatska je unaprijedila svoju postojeću **shemu osiguranja depozita** u skladu s Direktivom 94/19/EZ, donošenjem izmjena i dopuna Zakona o osiguranju depozita u listopadu 2008. Hrvatska će najkasnije u prvom tromjesečju 2010. godine usvojiti propise o shemi osiguranja depozita kako bi riješila preostale neusklađenosti s Direktivom 94/19/EZ i Direktivom 2009/14/EZ.

Postupak preoblikovanja 104 **štedno-kreditne zadruge** u kreditne unije ili štedne banke, koji nadzire HNB, a koji je započeo u prosincu 2006. donošenjem Zakona o kreditnim unijama, odgovarajućih izmjena i dopuna Zakona o bankama i relevantnih podzakonskih akata, dovršen je krajem 2008. Rezultati su sljedeći:

- 68 štedno-kreditnih zadruga odlučilo je pokrenuti postupak likvidacije
- 1 štedno-kreditna zadruga preoblikovana je u štednu banku
- 28 štedno-kreditnih zadruga preoblikovano je u kreditne unije
- 3 štedno-kreditne zadruge dobole su od HNB-a suglasnost za preoblikovanje u kreditne unije
- 4 štedno-kreditne zadruge su u procesu dobivanja suglasnosti HNB-a za preoblikovanje u kreditne unije.

Prilikom izrade zakona o kreditnim institucijama, institucijama za električni novac i osiguranju depozita, kao i svih podzakonskih akata kojima se provode direktive koje se odnose na kreditne institucije, konzultirane su službe Europske komisije.

Hrvatska pozdravlja odluku EU-a da prihvati njezin zahtjev za isključenje kreditnih unija i Hrvatske banke za obnovu i razvitak iz opsega definicije kreditnih institucija EZ-a izmjenom članka 2. Direktive 2006/48/EZ.

- **Osiguranje i mirovinski fondovi**

Mjerilo 2.: Zakonodavstvo o izračunu granica solventnosti, nadzoru nad grupama osiguravajućih društava i nad društvima za reosiguranje te posredovanju u osiguranju je usklađeno.

Izmjenama i dopunama **Zakona o osiguranju**, donesenim u srpnju 2008. godine, prenesene su sljedeće Direktive:

- Prva Direktiva Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na pokretanje i obavljanje djelatnosti direktnog osiguranja osim životnog osiguranja
- Direktiva Vijeća 87/344/EEZ od 22. lipnja 1987. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na osiguranje troškova pravne zaštite

- Direktiva Vijeća 91/674/EZ od 19. prosinca 1991. o godišnjim finansijskim izvješćima i konsolidiranim računima osiguravajućih društava
- Direktiva Vijeća 98/78/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. listopada 1998. o dodatnom nadzoru nad osiguravajućim društvima u osiguravajućoj grupi
- Direktiva 2001/17/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2001. o reorganizaciji i likvidaciji osiguravajućih društava
- Direktiva 2002/83/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. koja se odnosi na životno osiguranje
- Direktiva 2002/92/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. prosinca 2002. o posredovanju u osiguranju
- Direktiva 2005/68/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2005. o reosiguranju i izmjenama i dopunama Direktiva Vijeća 73/239/EEZ, 92/49/EEZ te Direktiva 98/78/EZ i 2002/83/EZ
- Direktiva 2007/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 92/49/EEZ i Direktiva 2002/83/EZ, 2004/39/EZ, 2005/68/EZ i 2006/48/EZ u pogledu postupovnih pravila i kriterija procjene kod bonitetnog vrednovanja prilikom preuzimanja i povećanja udjela u finansijskom sektoru.

Hrvatska budno prati najnovija kretanja vezano uz Direktivu Solventnost II i izvršit će odgovarajuća usklađenja svoga zakonodavstva unutar vremenskog okvira predviđenog Direktivom.

Uskladenost s pravnom stečevinom u pogledu **osiguranja motornih vozila**, u odnosu na ukidanje odredaba o prethodnom davanju odobrenja na cjenike premija osiguranja, planira se postići u lipnju 2009. godine kroz izmjene i dopune Zakona o obveznim osiguranjima u prometu, koje je usvojila Vlada Republike Hrvatske i uputila na donošenje Hrvatskome saboru.

Izmjene sukladno **direktivama o životnom i neživotnom osiguranju** izvršene su u skladu s preporukama službi Europske komisije putem izmjena i dopuna Zakona o osiguranju, a njihovo se usvajanje u Hrvatskom saboru planira tijekom lipnja 2009. godine.

Zakon o osiguranju i ostali relevantni zakoni, zajedno s odgovarajućim podzakonskim aktima (kako je prikazano u Prilogu), prenose pravnu stečevinu u području grupa osiguravajućih društava, reosiguranja, posredovanja u osiguranju, računa osiguranja, životnog i neživotnog osiguranja, posebnih oblika neživotnog osiguranja i osiguranja motornih vozila. Tijekom izrade spomenutih zakona konzultirane su službe Europske komisije.

Usklađivanje Zakona o obveznom i dobrovoljnem mirovinskom osiguranju s Direktivom 2003/41/EZ o **dobrovoljnem mirovinskom osiguranju** koje pokriva poslodavac postignuto je donošenjem izmjena i dopuna navedenog zakona u lipnju 2007. Hrvatska se planira u potpunosti uskladiti s Direktivom 2003/41/EZ o poslovanju i nadzoru ustanova strukovnog mirovinskog osiguranja (Direktiva IORP) do 1. studenoga 2009. Navedena Direktiva bit će prenesena putem izmjena i dopuna Zakona o obveznom i dobrovoljnem mirovinskom osiguranju.

- **Infrastruktura financijskog tržišta**

Mjerilo 3.: Zakonodavstvo koje se odnosi na infrastrukturu financijskog tržišta izmjenjeno je u skladu s pravnom stečevinom EU.

Zakon o financijskom osiguranju kojim se prenosi Direktiva 2002/47/EZ donesen je u srpnju 2007. godine.

Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata kojim se prenosi Direktiva 98/26/EZ donesen je u rujnu 2008. godine. Na izradi Zakona blisko su suradivali HNB, SKDD i HANFA.

Prilikom izrade Zakona o financijskom osiguranju i Zakona o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata konzultirane su službe Europske komisije.

- **Tržište vrijednosnih papira i investicijske usluge**

Mjerilo 4.: Zakonodavstvo u pogledu investicijskih usluga i tržišta vrijednosnih papira i posebno regulative i nadzora investicijskih tvrtki i uređenih tržišta, prospekata i zlouporabe tržišta, uskladeno je s pravnom stečevinom EU i uspostavljen je službeno priznati sustav zaštite ulagača u skladu s pravnom stečevinom.

Zakon o tržištu vrijednosnih papira iz 2002., koji je bio djelomično uskladen s mjerodavnim pravnom stečevinom, zamijenjen je **Zakonom o tržištu kapitala** u srpnju 2008. Dalnjim izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala, koje je Vlada Republike Hrvatske usvojila 28. svibnja 2009. i uputila Hrvatskom saboru na donošenje tijekom lipnja 2009., kao i podzakonskim aktima na temelju istih, prenose se sljedeće Direktive:

- Direktiva 97/9/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 3. ožujka 1997. o sustavima zaštite ulagača
- Direktiva 2001/34/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. svibnja 2001. o uvrštenju vrijednosnih papira u službenu kotaciju burze te o informacijama koje moraju biti objavljene o ovim vrijednosnim papirima
- Direktiva Komisije 2003/125/EZ od 22. prosinca 2003. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu pravednog iznošenja investicijskih preporuka i otkrivanja sukoba interesa
- Direktiva Komisije 2003/124/EZ od 22. prosinca 2003. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu definicije i javnog objavljivanja povlaštenih informacija i definicije manipuliranja tržištem
- Direktiva 2003/6/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o nezakonitoj kupoprodaji dionica i manipuliraju tržištem (zlouporabi tržišta)
- Direktiva 2003/71/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji treba objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili njihovog uvrštenja u trgovanje i izmjenama i dopunama Direktive 2001/34/EZ
- Direktiva Komisije 2004/72/EZ od 29. travnja 2004. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu prihvaćenih tržišnih praksi, definicije povlaštenih informacija u vezi s robnim izvedenicama, sastavljanja

- popisa upućenih osoba, obavlještavanja o transakcijama upravitelja i obavlještavanja o sumnjivim transakcijama
- Direktiva 2004/109/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklajivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni u trgovanje na uređenom tržištu, kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/34/EZ
- Direktiva 2004/39/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima finansijskih instrumenata, kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktiva 2000/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća te ukida Direktiva Vijeća 93/22/EEZ
- Direktiva 2006/49/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o adekvatnosti kapitala investicijskih tvrtki i kreditnih institucija
- Direktiva 2007/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 92/49/EEZ i Direktiva 2002/83/EZ, 2004/39/EZ, 2005/68/EZ i 2006/48/EZ u pogledu postupovnih pravila i kriterija procjene kod bonitetnog vrednovanja prilikom preuzimanja i povećanja udjela u finansijskom sektoru.

Direktiva Komisije 2007/16/EZ od 19. ožujka 2007. kojom se provodi Direktiva Vijeća 85/611/EEZ o usklajivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na društva za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (Direktiva UCITS) u pogledu pojašnjenja određenih definicija bit će prenesena u hrvatsko zakonodavstvo u lipnju 2009., putem Pravilnika HANFA-e.

Zakon o tržištu kapitala, kao i svi podzakonski akti kojima se prenosi pravna stečevina u području tržišta finansijskih instrumenata, sustava zaštite ulagača, uvrštenja na burzu i obveza transparentnosti društava čijim se dionicama trguje, prospekata, društava za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire i zlouporabe tržišta pripremani su u konzultacijama sa službama Europske komisije.

II ADMINISTRATIVNI KAPACITETI

Mjerilo 5.: Hrvatska pokazuje stalan napredak u provođenju bonitetnih zahtjeva.

Hrvatska narodna banka (HNB) je, sukladno važećem Zakonu o bankama, institucija odgovorna za nadzor banaka, stambenih štedionica i štednih banaka. Ona je također odgovorna i za nadzor kreditnih unija u skladu sa Zakonom o kreditnim unijama. Do trenutka njihovog preoblikovanja u kreditne unije ili štedne banke (krajem 2008.), postojeće štedno-kreditne zadruge je nadziralo Ministarstvo financija. Na kraju 2008. kreditne su institucije obuhvaćale 33 banke, 5 stambenih štedionica i 28 kreditnih unija.

U Sektoru bonitetne regulative i nadzora banaka HNB-a, organizacijskoj jedinici zaduženoj za regulativu i nadzor kreditnih institucija, postoji pet direkcija.

Na kraju 2008. Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka zapošljavao je 114 djelatnika, od čega ih je otprilike polovica bila angažirana na poslovima izravnog nadzora. Od 1995. do 2003. naglasak izravnog nadzora bio je na superviziji cjelokupnog poslovanja. Nakon toga se naglasak premjestio na ciljane supervizije, dok se supervizija cjelokupnog poslovanja vrši na temelju rizika. Izravni nadzor provode Direkcija za izravni nadzor upravljanja rizicima i Direkcija za specijalistički izravni nadzor banaka. Kako bi se zadovoljile potrebe specijaliziranog pristupa nadzoru banaka te obavili poslovi vezani uz pripremu novih

zakonskih propisa, tijekom 2007. i 2008. zaposleni su dodatni informatički stručnjaci, pravnici i matematičari, a i tijekom 2009. i 2010. planira se zapošljavanje stručnjaka različitih profila.

Organizacionjska jedinica unutar HNB-a	Broj djelatnika							
	31/12/2004.	31/12/2005.	31/12/2006.	31/12/2007.	31/12/2008.	31/05/2009.	31/12/2009.	31/12/2010.
Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka	4	4	4	6	6	6	6	6
Direkcija za bonitetnu regulativu i analizu bankarskog sustava	11	11	13	13	13	13	14	14
Direkcija za specijalistički izravni nadzor banaka	22	22	22	23	25	27	26	28
Direkcija za izravni nadzor upravljanja rizicima	23	27	32	29	28	26	31	33
Direkcija za bonitetnu analizu	20	22	21	22	24	23	24	24
Direkcija za licenciranje i tržišno natjecanje	9	8	8	8	11	11	11	11
<i>Pripravnici</i>					7	7	7	7
Ukupno	89	94	100	99	114	113	114	123

* podaci za 2009. su planirani i predviđeni u proračunu, dok su podaci za 2010. rezultat procjene

Izravni nadzor u 2008. obuhvaćao je institucije koje imaju u svom vlasništvu 84 posto ukupne imovine banaka i stambenih štedionica. Ovaj podatak ne uključuje izravne nadzore provedene od strane Financijske agencije (FINA-e) u njezinom svojstvu pružatelja klirinških usluga niti uvid u poslovanje štedno-kreditnih zadruga (upravljanje rizicima, informacijsku podršku) koji je proveden kao dio postupka izdavanja suglasnosti za preoblikovanje istih u štedne banke ili kreditne unije. Osim na ovim zadacima, većina je djelatnika zaposlenih u Sektoru bonitetne regulative i nadzora banaka tijekom 2007. i 2008. bila angažirana na razvoju novih propisa, posebno onih koji se odnose na adekvatnost kapitala. Naglasak na superviziji cjelokupnog poslovanja, kao i dodatan posao prenošenja pravne stečevine Zajednice za ovo područje u zakonodavstvo RH objašnjava smanjenje broja nadzora pojedinih poslovnih segmenata u 2008. godini.

U prvih pet mjeseci 2009. HNB je izvršio izravni nadzor 10 banaka: 4 supervizije cjelokupnog poslovanja (što iznosi 18,32% ukupne aktive banaka) i 6 izravnih nadzora pojedinih poslovnih segmenata (što iznosi 15,22% ukupne aktive banaka).

Izravni nadzor HNB-a	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	31/05/2009.	2009.	2010.
Nadzor cijelokupnog poslovanja	8	0	4	4	13	4	14	11
Nadzor pojedinih poslovnih segmenata	34	33	32	33	21	6	22	26
Ukupan broj provedenih izravnih nadzora	42	33	36	37	44	10	36	37
Izravno kontrolirana imovina (u 000 HRK)	197,947,567.	249,766,766.	293,103,710.	203,139,981	310,966,446	125,549,182	-	-
Postotak ukupno kontrolirane imovine	84.36	93.75	94.20	57.80	84.00	33.54	-	-

* podaci za 2009. su planirani i predviđeni u proračunu, dok su podaci za 2010. rezultat procjene

U razdoblju od 2005. do 2008. HNB je podnio jednu kaznenu i 87 prekršajnih prijava te je pokrenuto 256 upravnih postupaka koji se odnose na nadzor banaka, dok je tijekom 2008. pokrenuto 50 upravnih postupaka zbog preoblikovanja štedno-kreditnih zadruga u štedne banke i kreditne unije.

Uslijed velikog udjela stranog vlasništva u bankama i stambenim štedionicama (preko 90 posto), Hrvatska narodna banka poduzela je mjere za poboljšanje suradnje sa supervizorima u zemljama matičnih društava stranih banaka. Prema podacima s kraja 2008. godine, sklopljeni su memorandumi o razumijevanju s nadzornim tijelima u Austriji, Francuskoj, Njemačkoj, Italiji i Mađarskoj. Osim toga, HNB je pokrenuo postupak sastavljanja sličnog sporazuma sa San Marinom i Crnom Gorom. U svojstvu domicilnog supervizora matičnog društva, Hrvatska narodna banka je također potpisala Memorandum o razumijevanju s nadležnim nadzornim tijelima u Federaciji Bosne i Hercegovine. Konačno, HNB je potpisao i memorandume o razumijevanju s HANFA-om i Uredom za sprečavanje pranja novca te Deviznim inspektoratom Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Memorandumom o razumijevanju između HNB-a i HANFA-e osnovan je Operativni odbor za nadzor finansijskog sustava. Ovaj je odbor sastavljen od šest članova, tri iz HNB-a i tri iz HANFA-e. Od potpisivanja sporazuma, ovaj se odbor redovito sastaje kako bi raspravljao o tekućem stanju u finansijskom sustavu Republike Hrvatske. Osim ovih redovitih sastanaka Odbora, postoje i tehnički sastanci posvećeni pojedinim finansijskim grupama, posebice kao dio provođenja zajedničkog nadzora na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi. Također su organizirana i ogledna predstavljanja operativne metodologije obiju institucija (HNB-a i HANFA-e), kako bi međusobno unaprijedili vještine nadzora.

HNB je pripremio nacrt Memoranduma o razumijevanju između HNB-a, Ministarstva financija i HANFA-e o upravljanju finansijskom krizom. Navedeni nacrt Memoranduma izrađen je u skladu s dokumentom ECFIN-a koji je stupio na snagu 1. lipnja 2008. - Memorandum o razumijevanju o suradnji između organa za finansijski nadzor, središnjih banaka i ministarstava financija Europske unije o prekograničnoj finansijskoj stabilnosti - i vodeći računa o još nekim nacionalnim memorandumima o razumijevanju iz ovih područja. Po završetku pregovora triju institucija potpisnica o nacrtu teksta, navedene će institucije potpisati spomenuti memorandum do kraja 2009.

Funkcija zaštite potrošača u pogledu finansijskih usluga koje pružaju subjekti koje nadzire HNB (banke, štedne banke, stambene štedionice, kreditne unije) bit će ustrojena kao posebna organizacijska jedinica unutar Ureda za odnose s javnošću HNB-a. Predstavnik HNB-a aktivno je uključen u rad Nacionalnog vijeća za zaštitu potrošača, koje je osnovala i pokrenula Vlada, a kojim predsjeda predstavnik Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. HNB je sudjelovao u izradi nacrtu Zakona o potrošačkim kreditima, koji će biti donesen tijekom tekuće sjednice Sabora.

HNB je pravovremenim mjerama spriječio prelijevanje međunarodne finansijske krize na bankarski sektor Republike Hrvatske. Neke od mjera koje su uspostavljene prije potpunog izbijanja finansijske krize uključuju: graničnu obveznu pričuvu (neizravni porez na inozemna zaduživanja banaka), neizravni porez na kreditni rast koji premašuje 12 % te novu odluku o adekvatnosti kapitala kojom se povećavaju ponderi rizika na zajmove korisnicima koji nisu zaštićeni od rizika. Kombinacija navedenih mjera rezultirala je: (1) ublažavanjem kreditnog rasta te stoga manjim kreditnim rizikom s kojim su suočene hrvatske banke nakon izbijanja krize; (2) više nego udvostručenjem kapitala hrvatskih banaka tijekom dviju godina koje su prethodile krizi i (3) smanjenjem rizika bilance u gospodarstvu. Nakon propasti banke Lehman Brothers, HNB je ukinuo graničnu obveznu pričuvu, smanjio obveznu pričuvu i zahtjeve u pogledu minimalne devizne likvidnosti, oslobođajući na taj način ukupan iznos od gotovo 3,8 milijardi eura od početka četvrtog tromjesečja 2008. do kraja veljače 2009. Ovime je dokazano da je formiranje pričuva tijekom prethodnih godina koje su obilovali priljevima stranog kapitala bilo opravdano, jer je pružilo središnjoj banci mogućnost da održi stabilnost nacionalne valute i finansijsku stabilnost u uvjetima otežanih priljeva kapitala te da omogući refinanciranje domaćeg gospodarstva u trenucima kada su međunarodna finansijska tržišta bila praktički zatvorena.

Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (HANFA) započela je s radom 1. siječnja 2006. kao pravni slijednik triju nadzornih tijela:

- Direkcije za nadzor društava za osiguranje (DINADOS);
- Komisije za vrijednosne papire Republike Hrvatske (CROSEC);
- Agencije za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja (HAGENA).

Preuzimanjem ovlasti navedenih agencija, HANFA je preuzeila odgovornost za nadzor svih nebankarskih finansijskih posrednika: burza vrijednosnih papira i uređenih javnih tržišta, ovlaštenih društava i izdavatelja vrijednosnih papira, brokera i investicijskih savjetnika, institucionalnih ulagača, Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d., društava za upravljanje investicijskim fondovima, privatizacijskim investicijskim fondovima i mirovinskim fondovima, investicijskih fondova, privatizacijskih investicijskih fondova i mirovinskih fondova, Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, Umirovljeničkog fonda, Središnjeg registra osiguranika, društava za osiguranje i reosiguranje, zastupnika u osiguranju te posrednika u osiguranju i reosiguranju, društava za zastupanje u osiguranju, društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, pravnih osoba koje se bave leasingom i faktoringom. Na kraju 2008. HANFA je vršila nadzor sljedećih institucija:

- 25 društava za osiguranje,
- 2 društva za reosiguranje,
- 26 društava za posredovanje u osiguranju,
- 174 društva za zastupanje u osiguranju,
- 208 posrednika u osiguranju,
- 6 389 zastupnika u osiguranju,

- 161 obrta za zastupanje u osiguranju,
- 40 stanica za tehnički pregled vozila koje nude usluge zastupanja u osiguranju,
- 1 društva za mirovinsko osiguranje,
- 26 leasing društava,
- 4 obvezna mirovinska fonda,
- 21 dobrovoljnog mirovinskog fonda,
- 126 otvorenih investicijskih fondova,
- 11 zatvorenih investicijskih fondova,
- 2 posebna fonda,
- 31 brokera i
- 17 kreditnih institucija.

Na kraju svibnja 2009. HANFA je imala 125 djelatnika. Sektor za superviziju II imao je 31 djelatnika, dok je u Sektoru za procjenu rizika, istraživanje i statistiku bilo 14 djelatnika. Od 59 djelatnika u Sektoru za superviziju I i Sektoru za superviziju II, 45 djelatnika obavlja izravni nadzor, dok ih 14 obavlja neizravni nadzor. Do kraja 2009. HANFA će imati otprilike 130 djelatnika.

HANFA je organizirana na sljedeći način:

Organizacijska jedinica unutar HANFA-e	Broj djelatnika					
	31/12/2006.	31/12/2007.	31/12/2008.	31/05/2009.	31/12/2009.	31/12/2010.
Uprava (uključujući Ured za sigurnost, zaštitu podataka i IT, Odjel za financije i računovodstvo, Odjel za unutarnju reviziju, Odjel za administrativne poslove i ljudske resurse, Ured Uprave)	23	27	26	26	26	26
Sektor za licenciranje i provođenje zakonskih mjera	19	18	18	18	18	20
Sektor za superviziju I	15	23	28	28	30	32
Sektor za superviziju II	18	25	26	31	29	30
Sektor za procjenu rizika, istraživanje i statistiku	7	11	13	14	16	18
Sektor za suradnju i unaprjeđenje poslovanja	6	8	8	8	9	10
Pripravnici	14	8	0	0	2	2
Ukupno	102	120	119	125	130	138

* podaci za 2009. su planirani i predviđeni u proračunu, dok su podaci za 2010. rezultat procjene

Sektor za superviziju I odgovoran je za provođenje izravnog i neizravnog nadzora i analizu finansijskih izvješća i ostalih potrebnih podataka osiguravajućih društava, društava za reosiguranje, društava za posredovanje i zastupanje u osiguranju, zastupnika i posrednika u osiguranju, društava za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog ureda za osiguranje, Hrvatskog nuklearnog POOL-a i društava koje se bave leasingom i faktoringom.

U razdoblju od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2008., pokrenuto je 110 upravnih postupaka, od čega ih je 103 riješeno, a 7 ih je još u tijeku. U istom razdoblju pokrenuto je i 338 neupravnih postupaka, od čega ih je 267 riješeno, dok se 71 predmet još rješava. Podnesene su 14 prekršajnih i jedna kaznena prijava te su oduzete dozvole za rad trima društvima za zastupanje u osiguranju.

Prilikom osnivanja HANFA-e 2006. godine, stavljen je naglasak na nadzor obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti (AO) kao priprema za nedavnu liberalizaciju AO-a, stoga je provođena višestruka provjera AO-a osiguravajućih društava ovlaštenih za tu vrstu osiguravajućeg proizvoda. To objašnjava smanjenje broja obavljenih supervizija osiguravajućih i reosiguravajućih društava u 2007. i 2008. u usporedbi s 2006. Osim toga, u srpnju 2008. promijenila se HANFA-ina metodologija nadzora pojedinog osiguravajućeg društva te je postala složenija i vremenski zahtjevnija, budući da je predviđala superviziju posrednika u osiguranju i reosiguranju, koja je postala dio supervizije osiguravajućih i reosiguravajućih društava koja imaju ugovor sa specifičnim posrednicima u osiguranju i reosiguranju. Smanjenje broja obavljenih supervizija osiguravajućih i reosiguravajućih društava u 2008. dijelom je rezultat i HANFA-ine odluke da promijeni spomenutu metodologiju.

Statistika izravnog nadzora za Superviziju I je sljedeća:

HANFA Izravni nadzor - Supervizija I	2006.	2007.	2008.	31/05/2009.	2009.	2010.
Društva za osiguranje i reosiguranje						
Supervizija cjelokupnog poslovanja	-	8	8		-	-
Supervizija pojedinih poslovnih segmenata	34	14	12	13	30	30
<i>Ukupan broj provedenih izravnih nadzora</i>	<i>34</i>	<i>22</i>	<i>20</i>	<i>13</i>	<i>30</i>	<i>30</i>
Društva za posredovanje i zastupanje u osiguranju						
Supervizija cjelokupnog poslovanja	1	14	14	-	-	-
Supervizija pojedinih poslovnih segmenata	-	-	-	-	3	3
<i>Ukupan broj provedenih izravnih nadzora</i>	<i>1</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>-</i>	<i>3</i>	<i>3</i>
Društva za mirovinsko osiguranje						
Supervizija cjelokupnog poslovanja				-	1	-
Supervizija pojedinih poslovnih segmenata				-	-	1
<i>Ukupan broj provedenih izravnih nadzora</i>				-	1	1
Društva za leasing i faktoring						
Supervizija cjelokupnog poslovanja	9	10	11	2	6	6
Supervizija pojedinih poslovnih segmenata	-	1	2	2	4	4
<i>Ukupan broj provedenih izravnih nadzora</i>	<i>9</i>	<i>11</i>	<i>13</i>	<i>4</i>	<i>10</i>	<i>10</i>

* podaci za 2009. su planirani i predviđeni u proračunu, dok su podaci za 2010. rezultat procjene

U 2008. je supervizija leasing društava bila usmjerena prvenstveno na njihovu usklađenost s odredbama Zakona o leasingu i kontrolu poslovanja u skladu s odlukama HANFA-e iz 2007. Stoga postoji vjerojatnost smanjenja (za 3 supervizije) broja supervizija leasing društava planiranih za 2009. i 2010. godinu u usporedbi s brojem supervizija koje su obavljene u 2008.

Sektor za superviziju II odgovoran je za provođenje izravnog i neizravnog nadzora i analizu finansijskih izvješća i ostalih potrebnih podataka burza i uređenih javnih tržišta, ovlaštenih društava i izdavatelja vrijednosnih papira, brokera i investicijskih savjetnika, institucionalnih ulagača, Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d., društava za upravljanje investicijskim, privatizacijskim investicijskim i mirovinskim fondovima, investicijskih fondova, privatizacijskih investicijskih fondova, mirovinskih fondova te Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Umirovljeničkog fonda. Osim toga, navedeni sektor nadzire poslove depozitne i skrbničke banke koje obavlja Središnji registar osiguranika (REGOS).

U razdoblju od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2008. Sektor za superviziju II pokrenuo je 553 postupka koji se odnose na subjekte nadzora, od čega su 53 bila upravna, a 500 neupravnih. U razdoblju od 1. siječnja 2009. do 31. svibnja 2009. pokrenuto je 249 postupaka koji se odnose na subjekte nadzora, od čega 12 upravnih i 237 neupravnih.

Statistika izravnog nadzora za Superviziju II je sljedeća:

HANFA Izravni nadzor - Supervizija II	2006.	2007.	2008.	31/05/2009.	2009.	2010.
Izdavatelji						
Supervizija cijelokupnog poslovanja	18	18	-	-	2	4
Supervizija pojedinih poslovnih segmenata	74	74	2	1	6	8
<i>Ukupan broj provedenih izravnih nadzora</i>	<i>92</i>	<i>92</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>8</i>	<i>12</i>
Ovlaštena društva						
Supervizija cijelokupnog poslovanja	4	4	16	14	20	28
Supervizija pojedinih poslovnih segmenata	15	15	1	-	28	20
<i>Ukupan broj provedenih izravnih nadzora</i>	<i>19</i>	<i>19</i>	<i>17</i>	<i>14</i>	<i>48</i>	<i>48</i>
Društva za upravljanje investicijskim fondovima						
Supervizija cijelokupnog poslovanja	6	19	17	6	26	26
Supervizija pojedinih poslovnih segmenata	1	3	1	-	4	4
<i>Ukupan broj provedenih izravnih nadzora</i>	<i>7</i>	<i>22</i>	<i>18</i>	<i>6</i>	<i>30</i>	<i>30</i>
Društva za upravljanje mirovinskim fondovima						
Supervizija cijelokupnog poslovanja	6	6	6	-	6	6
Supervizija pojedinih poslovnih segmenata	3	3	-	-	-	-
<i>Ukupan broj provedenih izravnih nadzora</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>6</i>	<i>6</i>
REGOS			1		1	1
Zagrebačka burza			1	2	1	1
SKDD – Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.			1	1	1	1

* podaci za 2009. su planirani i predviđeni u proračunu, dok su podaci za 2010. rezultat procjene

Od 1. siječnja do 31. svibnja 2009. Sektor za superviziju II proveo je 24 izravna nadzora nad izdavateljima, ovlaštenim društvima, društvima za upravljanje investicijskim fondovima i društvima za upravljanje mirovinskim fondovima. Do kraja 2009. planira se provođenje izravnog nadzora nad: 7 izdavatelja, 34 ovlaštena društva, 20 društava za upravljanje investicijskim fondovima i 6 društava za upravljanje mirovinskim fondovima.

Prema podacima s kraja svibnja 2009. u Sektoru za superviziju II radio je 31 djelatnik, dok je u Sektoru za procjenu rizika, istraživanje i statistiku bilo 14 djelatnika. Od 58 djelatnika u Sektoru za superviziju I i Sektoru za superviziju II, 44 ih je obavljalo izravni nadzor, dok je 14 djelatnika vršilo neizravni nadzor.

Izravni nadzor Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji te Umirovljeničkog fonda također je obavljen u 2007.

Većina djelatnika angažiranih na superviziji II bila je uključena u proces sastavljanja i donošenja novog Zakona o tržištu kapitala (ZTK), a nadzor je tijekom 2008. i 2009. godine uglavnom provođen neizravno. Budući da se u novom ZTK-u kao krajnji rok za usklađivanje navodi 30. srpnja 2009., broj izravnih nadzora se smanjio, kako bi se investicijskim društvima

omogućilo usklađivanje s odredbama novog ZTK-a, dok se broj neizravnih nadzora znatno povećao. Do 31. svibnja 2009. HANFA je provela ciljani neizravni nadzor nad 22 ovlaštena društva kako bi utvrdila upravlja li se imovinom klijenata u skladu sa zakonodavnim okvirom.

HANFA je preuzeala memorandume o razumijevanju koje su potpisali DINADOS i HAGENA s nadležnim nadzornim tijelima odgovornima za nadzor osiguravajućih društava u Sloveniji i Makedoniji, kao i sporazume koje je sklopio CROSEC s nadzornim tijelima iz Austrije, Albanije, Bugarske, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Makedonije, Turske, Srbije, Crne Gore i Rumunjske.

HANFA je potpisala memorandume o razumijevanju s nadzornim tijelima u Austriji, Njemačkoj, Mađarskoj, na Kosovu i u Distriktu Brčko u Bosni i Hercegovini. U narednom periodu HANFA planira sklopiti multilateralne memorandume o razumijevanju sa članicama IOSCO-a (Međunarodne organizacije komisija za vrijednosne papire).

Temeljem preporuka Akcijskog plana za finansijske usluge (FSAP-a) / Europske komisije, a s ciljem dalnjeg jačanja suradnje s Ministarstvom financija, HANFA je također potaknula potpisivanje memoranduma o suradnji. HANFA je sklopila memorandume o suradnji s Hrvatskom agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja, s HNB-om i s Uredom za sprečavanje pranja novca i Deviznim inspektoratom Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Što se tiče finansijske krize, HANFA je poduzela sljedeće mjere:

- razmjenu informacija o pokazateljima likvidnosti skrbničkih banaka za banke i investicijske fondove;
- razmjenu informacija o likvidnoj imovini i obvezama investicijskih fondova;
- HANFA je pružila potporu osnivanju „fonda za stabilnost“ od strane najvećih društava za upravljanje mirovinskim i investicijskim fondovima, čiji je cilj osigurati dodatnu likvidnost manjim investicijskim fondovima u trenucima smanjene tržišne likvidnosti i naglog povećanja zahtjeva za otkup udjela od strane investitora u spomenutim fondovima;
- zajednički nadzor HNB-a nad bankama i nebankarskim podružnicama s posebnim naglaskom na operacijama na deviznom tržištu od strane sektora riznice banaka i povezanih investicijskih fondova;
- usklađeno pružanje potpore omogućavanjem sklapanja ugovora o povratnoj kupnji između fondova kojima upravlja isti investicijski ili mirovinski fond, ugrađeno u izmjene i dopune Pravilnika o ulaganjima investicijskih i mirovinskih fondova;
- razmjena informacija o imovini i obvezama osiguravajućih društava i leasing društava;
- prikupljanje i razmjena informacija koje se odnose na društva koja se bave faktoringom.

HANFA je započela provedbu niza stručnih seminara s ciljem predstavljanja i detaljnijeg tumačenja tekućih promjena u zakonodavstvu. U lipnju 2008. organiziran je stručni seminar za burzovne i gospodarske stručnjake, a u studenom i prosincu 2008. održan je seminar za djelatnike Ministarstva unutarnjih poslova i djelatnike Ureda Glavnog državnog odvjetnika. U prosincu 2008. organizirano je posebno predavanje za novinare, na kojem su informirani o dijelu Zakona o tržištu kapitala koji se odnosi na zlouporabu tržišta te predstavljanje i iznošenje investicijskih preporuka.

S ciljem poticanja povjerenja u finansijsko tržište i doprinosa nesmetanom funkcioniranju istoga, HANFA je započela projekt za izobrazbu šire javnosti i ulagača, koji će pokriti čitav niz aktivnosti HANFA-e. Projekt (pod geslom „imate pravo znati“) usmjerjen je na medijsku

kampanju diljem države (koja uključuje TV, radio, novine i internetske stranice). Medijska kampanja sastoji se od niza kratkih televizijskih spotova i gostovanja HANFA-ih stručnjaka na televiziji i radiju. Kampanja ima dva cilja: educirati javnost o tržištu kapitala i educirati različite profile osoba koje će se u obavljanju svoga posla koristiti Zakonom o tržištu kapitala, kao što su: brokeri, državni odvjetnici i novinari.

S ciljem unaprjeđenja svijesti i financijskog obrazovanja potrošača, HANFA je objavila dva priručnika: „Novo tržište kapitala“ (u prosincu 2008., izdan u 3.000 primjeraka) i „Tržište osiguranja“ (u ožujku 2009., izdan u 10.000 primjeraka), koji su izdani u tiskanoj i elektroničkoj verziji na internetskim stranicama HANFA-e. Izdanja su besplatna i obuhvaćaju najvažnija pitanja o tržištu kapitala i osiguranja, kao i o nedavnim izmjenama relevantnog zakonodavstva. Izdanja su pisana na način koji je lako razumljiv široj publici. U izdanju pod nazivom „Novo tržište kapitala“ posebice su objašnjene sve činjenice u pogledu tržišta kapitala koje je važno znati, kao na primjer: odnos između brokera i klijenta, politika najpovoljnijeg izvršenja naloga, finansijski instrumenti, investicijska društva, burze, sistematski internalizatori, sustavi zaštite ulagača, adekvatnost kapitala, zlouporaba tržišta, transparentnost, HANFA, itd.

Svrha priručnika pod nazivom „Tržište osiguranja“ jest educirati postojeće i buduće korisnike usluga osiguranja o ključnoj terminologiji koja se odnosi na sektor osiguranja. Izdanje pruža osnovne informacije o davateljima osiguravajućih usluga, proizvodima osiguranja, nadzoru nad osiguravajućim sektorom, nadzoru nad reklamiranjem osiguranja, informacije koje treba otkriti korisnicima prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju, pravima i obvezama potrošača koje proizlaze iz ugovora o osiguranju, postupku namire potraživanja, kao i institucijama koje potrošači mogu kontaktirati ako su nezadovoljni pruženom uslugom. Nadalje, izdanje daje poveznice na važne internetske stranice, izdanja, institucije, zakonske propise i literaturu za one potrošače koji žele naučiti više o predmetnoj temi.

Oba izdanja su predstavljena javnosti (organizirane su konferencije za tisak koje su bile jako dobro medijski popraćene i izazvale pozitivnu povratnu reakciju).

Osim toga, HANFA tromjesečno objavljuje bilten (koji se može preuzeti na internetskim stranicama Agencije). Bilten sadrži vijesti, komentare i pregled nebankarskog financijskog sektora i pruža uvid u lokalno i globalno finansijsko tržište. HANFA također neprekidno objavljuje i širok niz drugih (mjesečnih, godišnjih) izvještaja na svojim internetskim stranicama. Sve ove publikacije sadrže informacije o aktivnostima HANFA-e, kao i kretanja i pregled financijskog sektora općenito.

Registrar objekta leasinga (ROL) u kojem je javnosti dostupan detaljan opis objekata leasinga i podaci o trajanju ugovora o leasingu može se naći na Internetskim stranicama HANFA-e. Javnosti je pristup navedenom Registru besplatan. Objava Registra je u javnosti jako pozitivno prihvaćena.

Predstavnik HANFA-e također sudjeluje u aktivnostima Nacionalnog vijeća za zaštitu potrošača, koje je osnovala i pokrenula Vlada Republike Hrvatske, a kojim predsjeda predstavnik Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

I HNB i HANFA su donijeli odluke o provedbi preporuka misije stručnjaka EU-a za procjenu stanja iz 2007. i Europske komisije o nadzoru bankarskog i nebankarskog financijskog sektora u Republici Hrvatskoj. Preporuke su u potpunosti provedene i obje institucije izrađuju sveobuhvatne izvještaje s tim u vezi.

Općenito gledano, slijedeći preporuke misije stručnjaka EU-a za procjenu stanja i Europske komisije, provodeći najbolje prakse u pogledu nadzora finansijskog sektora i unaprjeđujući međuinstitutionalnu i međunarodnu suradnju u ovom području, kao i jačajući administrativne kapacitete nadzornih tijela, Hrvatska nastavlja napredovati u provođenju bonitetnih zahtjeva u finansijskom nadzoru.

Prilog
Detaljan prikaz prenošenja pravne stečevine Zajednice

RELEVANTNA PRAVNA STEČEVINA VS. HRVATSKO ZAKONODAVSTVO

Banke i finansijski konglomerati

- Direktiva 2006/48/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. koja se odnosi na osnivanje i poslovanje kreditnih institucija (prepravljeno izdanje)
- Direktiva 2007/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 92/49/EEZ i Direktiva 2002/83/EZ, 2004/39/EZ, 2005/68/EZ i 2006/48/EZ u pogledu postupovnih pravila i kriterija procjene kod bonitetnog vrednovanja prilikom preuzimanja i povećanja udjela u finansijskom sektoru
- Direktiva Komisije 2007/18/EZ od 27. ožujka 2007. o izmjenama i dopunama Direktive 2006/48/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu uključivanja ili isključivanja određenih institucija iz njezinog područja primjene i tretiranja izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama
- Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenog 2007. o uslugama plaćanja na unutarnjem tržištu o izmjenama i dopunama Direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te ukidanju Direktive 97/5/EZ
- Direktiva 2008/24/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. koja se odnosi na osnivanje i poslovanje kreditnih institucija, vezano uz primjenu ovlasti dodijeljenih Komisiji

01. Zakon o kreditnim institucijama (NN 117/08)
02. Odluka o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija (NN 1/09)
03. Odluka o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija (NN 1/09)
04. Odluka o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija (NN 1/09)
05. Odluka o velikim izloženostima kreditnih institucija (NN 1/09)
06. Odluka o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera (NN 1/09)
07. Odluka o superviziji grupe kreditnih institucija na konsolidiranoj osnovi (NN 1/09)
08. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)
09. Odluka o adekvatnosti kapitala investicijskih društava (NN 48/09)
010. Pravilnik o jamstvenom kapitalu investicijskih društava (NN 48/09)
011. Pravilnik o objavljivanju informacija investicijskog društva (NN 48/09)

- Direktiva 2006/49/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o adekvatnosti kapitala investicijskih tvrtki i kreditnih institucija (prepravljeno izdanje)

- 0.1. Zakon o kreditnim institucijama (NN 117/08)
- 0.2. Odluka o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija (NN 1/09)
- 0.3. Odluka o velikim izloženostima kreditnih institucija (NN 1/09)
- 0.4. Odluka o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija (NN 1/09)
- 0.5. Odluka o superviziji grupe kreditnih institucija na konsolidiranoj osnovi (NN 1/09)
- 0.6. Odluka o izvješćima o jamstvenom kapitalu i kapitalnim zahtjevima kreditnih institucija (NN 1/09)
- 0.7. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)
- 0.8. Pravilnik o izvještavanju o adekvatnosti kapitala investicijskih društava (NN 48/09)

RELEVANTNA PRAVNA STEČEVINA VS. HRVATSKO ZAKONODAVSTVO

0.9. Pravilnik o objavljivanju informacija investicijskog društva (NN 48/09)

0.10. Pravilnik o adekvatnosti kapitala investicijskih društava (NN 48/09)

0.11. Pravilnik o kapitalu investicijskih društava (NN 48/09)

0.12. Pravilnik o likvidnosti investicijskih društava (NN 5/09)

- Direktiva 2001/24/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 4. travnja 2001. o reorganizaciji i likvidaciji kreditnih institucija

0.1. Zakon o kreditnim institucijama (NN 117/08)

0.2. Odluka o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija (NN 1/09)

- Direktiva Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim finansijskim izvješćima i konsolidiranim računima banaka i ostalih finansijskih institucija

0.1. Zakon o kreditnim institucijama (NN 117/08)

0.2. Odluka o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja banaka (NN 62/08)

- Direktiva Vijeća 89/117/EEZ od 13. veljače 1989. o obvezama podružnica kreditnih i finansijskih institucija sa sjedištem izvan države članice, koje su osnovane u državi članici, a koje se odnose na objavljivanje godišnjih računovodstvenih dokumenata

0.1. Zakon o kreditnim institucijama (NN 117/08)

0.2. Odluka o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja banaka (NN 62/08)

- Direktiva 2000/46/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o pokretanju, provođenju i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac

0.1. Zakon o institucijama za elektronički novac (NN 117/08)

0.2. Zakon o kreditnim institucijama (NN 117/08)

- Direktiva 2002/87/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2002. o dodatnom nadzoru kreditnih institucija, osiguravajućih društava i investicijskih društava u finansijskom konglomeratu kojom se izmjenjuju i dopunjaju Direktive Vijeća 73/239/EEZ, 79/267/EEZ, 92/49/EEZ, 92/96/EEZ, 93/6/EEZ i 93/22/EEZ te Direktive 98/78/EZ i 2000/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća

0.1. Zakon o finansijskim konglomeratima (NN 147/08)

- Direktiva 94/19/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o sustavima osiguranja depozita

0.1. Zakon o kreditnim institucijama (NN 117/2008)

0.2. Zakon o osiguranju depozita (NN 177/04, 119/08)

Osiguranje

- Direktiva 2007/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 92/49/EEZ i Direktiva 2002/83/EZ, 2004/39/EZ, 2005/68/EZ i 2006/48/EZ u pogledu postupovnih pravila i kriterija procjene kod bonitetnog vrednovanja prilikom preuzimanja i povećanja udjela u finansijskom sektoru

- Direktiva 2005/68/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2005. o reosiguranju i izmjenama i dopunama Direktiva Vijeća 73/239/EEZ, 92/49/EEZ te Direktiva 98/78/EZ i 2002/83/EZ

- 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)

- 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju

RELEVANTNA PRAVNA STEČEVINA VS. HRVATSKO ZAKONODAVSTVO

- 0.3. Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga (NN 140/05)
- 0.4. Pravilnik o sadržaju redovitih izvješća i izvješća na zahtjev Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (NN 116/06) Nacrt*
- 0.5. Pravilnik o minimalnim standardima i načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja i reosiguranja (NN 139/06) Nacrt
- 0.6. Pravilnik o dodatnom nadzoru nad grupama osiguravatelja (NN 132/06) Nacrt
- 0.7. Pravilnik o načinu izračuna kapitala, jamstvenog kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje i reosiguranje (NN 78/06) Nacrt
- 0.8. Pravilnik o načinu izračuna granica solventnosti (adekvatnosti kapitala) društva za osiguranje i reosiguranje (NN 112/06) Nacrt
- Direktiva 2002/92/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. prosinca 2002. o posredovanju u osiguranju
  - 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)
  - 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
  - 0.3. Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga (NN 140/05)
  - 0.4. Pravilnik o uvjetima za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za dobivanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju (NN 45/06, 76/06, 151/08) Nacrt
  - 0.5. Pravilnik o obliku, sadržaju i pravilima načina vođenja registara zastupnika i posrednika u osiguranju (NN 58/06, 09/09) Nacrt
  - 0.6. Pravilnik o tehničkim i organizacijskim uvjetima za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju na stanicama za tehnički pregled vozila (NN 116/06, 09/07) Nacrt
- Direktiva 2002/83/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. koja se odnosi na životno osiguranje
  - 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)
  - 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
  - 0.3. Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga (NN 140/05)
  - 0.4. Pravilnik o vrstama i obilježjima imovine za pokriće tehničkih pričuva, pravila za disperziju i ograničenje ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva, njihovo vrednovanje, uskladenost, pravila za upotrebu izvedenih finansijskih instrumenata te način i rok izvještavanja (NN 78/06) Nacrt
  - 0.5. Pravilnik o minimalnim standardima i načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja (NN 139/06, 112/08) Nacrt
  - 0.6. Pravilnik o rasporedu vrsta rizika po skupinama i vrstama osiguranja (NN 139/06) Nacrt
  - 0.7. Pravilnik o detaljnom obliku i najmanjem opsegu te sadržaju revizorskog pregleda i revizorskog izvješća društava za osiguranje (NN 76/06) Nacrt
  - 0.8. Pravilnik o načinu izračuna kapitala, jamstvenog kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje (NN 78/06) Nacrt
  - 0.9. Pravilnik o načinu izračuna pokazatelja likvidnosti i najmanjoj vrijednosti pokazatelja

* „Nacrt“ znači da su pripremljene izmjene i dopune pravilnika koji je trenutno na snazi te da će iste uskoro biti i donesene.

RELEVANTNA PRAVNA STEČEVINA VS. HRVATSKO ZAKONODAVSTVO

likvidnosti društava za osiguranje (NN 78/06) Nacrt

- 0.10. Pravilnik o načinu izračuna granica solventnosti (adekvatnosti kapitala) društva za osiguranje (NN 112/06) Nacrt
- 0.11. Pravilnik o metodologiji za izračun vlastitih udjela društava za osiguranje u tablicama maksimalnog pokrića i utvrđivanje najveće vjerojatne štete (NN 04/08) Nacrt
- 0.12. Pravilnik o strukturi i sadržaju finansijskih izvještaja društava za osiguranje (NN 31/08) Nacrt
- 0.13. Pravilnik o dodatnom nadzoru nad grupama osiguravatelja (NN 132/06) Nacrt
- 0.14. Pravilnik o sadržaju redovitih izvješća i izvješća na zahtjev Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (NN 116/06) Nacrt
- Direktiva 2001/17/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2001. o reorganizaciji i likvidaciji osiguravajućih društava
  - 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)
  - 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
  - 0.3. Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga (NN 140/05)
  - 0.4. Odluka o proglašenju Zakona o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 52/00, 118/03, 107/07 i 146/08)
  - 0.5. Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (NN 151/05, 36/09)
  - 0.6. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu
- Direktiva Vijeća 98/78/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. listopada 1998. o dodatnom nadzoru nad osiguravajućim društvima u osiguravajućoj grupi
  - 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)
  - 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
  - 0.3. Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga (NN 140/05)
  - 0.4. Pravilnik o dodatnom nadzoru nad grupama osiguravatelja (NN 132/06) Nacrt
- Direktiva Vijeća 91/674/EEZ od 19. prosinca 1991. o godišnjim finansijskim izvješćima i konsolidiranim računima osiguravajućih društava
  - 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)
  - 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
  - 0.3. Pravilnik o minimalnim standardima i načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja (NN 139/06, 112/08) Nacrt
  - 0.4. Pravilnik o strukturi i sadržaju finansijskih izvještaja društava za osiguranje (NN 31/08) Nacrt
  - 0.5. Pravilnik o detaljnem obliku i najmanjem opsegu te sadržaju revizorskog pregleda i revizorskog izvješća društava za osiguranje (NN 76/06) Nacrt
  - 0.6. Odluka o kontnom planu društava za osiguranje i reosiguranje (NN 61/07) Nacrt
- Direktiva Vijeća 87/344/EEZ od 22. lipnja 1987. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na osiguranje troškova pravne zaštite
  - 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)
  - 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju

RELEVANTNA PRAVNA STEČEVINA VS. HRVATSKO ZAKONODAVSTVO

- 0.3. Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga (NN 140/05)
- 0.4. Pravilnik o rasporedu vrsta rizika po skupinama i vrstama osiguranja (NN 139/06) Nacrt
- Prva Direktiva Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na pokretanje i obavljanje djelatnosti direktnog osiguranja osim životnog osiguranja
- 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)
- 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
- 0.3. Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga (NN 140/05)
- 0.4. Pravilnik o vrstama i obilježjima imovine za pokriće tehničkih pričuva, pravila za disperziju i ograničenje ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva, njihovo vrednovanje, usklađenost, pravila za upotrebu izvedenih finansijskih instrumenata te način i rok izvještavanja (NN 78/06) Nacrt
- 0.5. Pravilnik o minimalnim standardima i načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja (NN 139/06, 112/08) Nacrt
- 0.6. Pravilnik o rasporedu vrsta rizika po skupinama i vrstama osiguranja (NN 139/06) Nacrt
- 0.7. Pravilnik o detaljnem obliku i najmanjem opsegu te sadržaju revizorskog pregleda i revizorskog izvješća društava za osiguranje (NN 76/06) Nacrt
- 0.8. Pravilnik o načinu izračuna kapitala, jamstvenog kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje (NN 78/06) Nacrt
- 0.9. Pravilnik o načinu izračuna pokazatelja likvidnosti i najmanjoj vrijednosti pokazatelja likvidnosti društava za osiguranje (NN 78/06) Nacrt
- 0.10. Pravilnik o načinu izračuna granica solventnosti (adekvatnosti kapitala) društva za osiguranje (NN 112/06) Nacrt
- 0.11. Pravilnik o metodologiji za izračun vlastitih udjela društava za osiguranje u tablicama maksimalnog pokrića i utvrđivanje najveće vjerojatne štete (NN 04/08) Nacrt
- 0.12. Pravilnik o strukturi i sadržaju finansijskih izvještaja društava za osiguranje (NN 31/08) Nacrt
- 0.13. Pravilnik o dodatnom nadzoru nad grupama osiguravatelja (NN 132/06) Nacrt
- 0.14. Pravilnik o sadržaju redovitih izvješća i izvješća na zahtjev Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (NN 116/06) Nacrt
- 0.15. Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (NN 151/05, 36/09)
- Direktiva Vijeća 73/240/EEZ od 24. srpnja 1973. kojom se ukidaju ograničenja slobode poslovnog nastana u području direktnog osiguranja s iznimkom životnog osiguranja

0.1 Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)

0.2 Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju

0.3 Pravilnik o sadržaju potrebne dokumentacije koja se dostavlja uz zahtjev za izdavanje odobrenja kandidatu za člana uprave društva za osiguranje (NN 25/06) Nacrt

- Direktiva Vijeća 72/166/EEZ od 24. travnja 1972. o usklađivanju zakonodavstava država članica koji se odnose na osiguranje od građanskopravne odgovornosti za uporabu motornih vozila i izvršenje obveze osiguranja od takve odgovornosti; Direktiva Vijeća 72/430/EEZ od 19. prosinca 1972. o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 72/166/EEZ;
- Druga Direktiva Vijeća 84/5/EEZ od 30. prosinca 1983. o usklađivanju zakonodavstava država članica koji se odnose na osiguranje od građanskopravne odgovornosti za korištenje motornih

RELEVANTNA PRAVNA STEČEVINA VS. HRVATSKO ZAKONODAVSTVO

vozila

Treća Direktiva Vijeća 90/232/EEZ od 14. svibnja 1990. o usklađivanju zakonodavstava država članica koji se odnose na osiguranje od građanskopravne odgovornosti za korištenje motornih vozila

Direktiva Vijeća 92/49/EEZ o usklađivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na direktno osiguranje osim životnog osiguranja i kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive 73/239/EEZ i 88/357/EEZ (treća Direktiva o neživotnom osiguranju)

- Direktiva 2000/26/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. svibnja 2000. o usklađivanju zakonodavstava država članica koji se odnose na osiguranje od građanskopravne odgovornosti za korištenje motornih vozila i kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive Vijeća 73/239/EEZ i 88/357/EEZ (četvrta Direktiva o osiguranju motornih vozila)
  - 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)
  - 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
  - 0.3. Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (NN 151/05, 36/09)
  - 0.4. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu
  - 0.5. Zakon o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08)
  - 0.6. Pravilnik o načinu obračuna i rokovima uplate doprinosa te načinu vođenja i uporabi imovine namijenjene za obveze garancijskog fonda (NN 139/06)
  - 0.7. Pravilnik o sadržaju redovitih izvješća i izvješća na zahtjev Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (NN 116/06) Nacrt
  - 0.8. Pravilnik o detaljnom obliku i najmanjem opsegu te sadržaju revizorskog pregleda i revizorskog izvješća društava za osiguranje (NN 76/06) Nacrt
  - 0.9. Pravilnik o vrstama i obilježjima imovine za pokriće tehničkih pričuva, pravila za disperziju i ograničenje ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva, njihovo vrednovanje, usklađenost, pravila za upotrebu izvedenih finansijskih instrumenata te način i rok izvještavanja (NN 78/06) Nacrt
- 0.10. Pravilnik o sadržaju redovitih izvješća i izvješća na zahtjev Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (NN 116/06)
  - Direktiva Vijeća 78/473/EEZ od 30. svibnja 1978. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na suosiguranje na području Zajednice
    - 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)
    - 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
    - 0.3. Statistički standardi osiguranja (NN 06/07)
  - Druga Direktiva Vijeća 88/357/EEZ od 22. lipnja 1988. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na direktno osiguranje osim životnog osiguranja, i kojom se utvrđuju odredbe kojima će se olakšati učinkovito korištenje slobode pružanja usluga, a kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 73/239/EEZ
    - 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)
    - 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
    - 0.3. Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (NN 151/05, 36/09)
    - 0.4. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu
  - Direktiva 2002/87/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2002. o dodatnom nadzoru

RELEVANTNA PRAVNA STEČEVINA VS. HRVATSKO ZAKONODAVSTVO

kreditnih institucija, osiguravajućih društava i investicijskih društava u finansijskom konglomeratu i izmjenama i dopunama Direktiva Vijeća 73/239/EEZ, 79/267/EEZ, 92/49/EEZ, 92/96/EEZ, 93/6/EEZ i 93/22/EEZ te Direktiva 98/78/EZ i 2000/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća

- 0.1. Zakon o osiguranju (NN 151/05, 87/08)
- 0.2. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
- 0.3. Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga (NN 140/05)
- 0.4. Pravilnik o dodatnom nadzoru nad grupama osiguravatelja (NN 132/06) Nacrt

Infrastruktura finansijskog tržišta

- Direktiva 2002/47/EZ Europskoga parlamenta i vijeća od 6. lipnja 2002. o sustavima finansijskog osiguranja

0.1. Zakon o finansijskom osiguranju (NN 76/07)

- Direktiva 98/26/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira

0.1. Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru finansijskih instrumenata (NN 117/08)

Tržište vrijednosnih papira i investicijske usluge

- Direktiva 2007/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 92/49/EEZ i Direktiva 2002/83/EZ, 2004/39/EZ, 2005/68/EZ i 2006/48/EZ u pogledu postupovnih pravila i kriterija procjene kod bonitetnog vrednovanja prilikom preuzimanja i povećanja udjela u finansijskom sektoru

0.1. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)

- 0.2. Pravilnik o listi dokumentacije potrebne za procjenu zahtjeva za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela (NN 5/09)
- Direktiva Komisije 2007/16/EZ od 19. ožujka 2007. o provedbi Direktive Vijeća 85/611/EEZ o usklađivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na društva za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) u pogledu pojašnjena određenih definicija

0.1. Bit će prenesena u lipnju 2009. putem Pravilnika HANFA-e.

- Direktiva Komisije 2007/14/EZ od 8. ožujka 2007. kojom se utvrđuju detaljna pravila provedbe određenih odredaba Direktive 2004/109/EZ o usklađivanju zahtjeva za transparentnost u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni u trgovanje na uređenom tržištu

0.1. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)

- Direktiva Komisije 2006/73/EZ od 10. travnja 2006. o provedbi Direktive 2004/39/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu organizacijskih zahtjeva i uvjeta poslovanja investicijskih društava te definiranih pojmove u smislu navedene Direktive

0.1. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)

- 0.2. Pravilnik o organizacijskim zahtjevima za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i pomoćnih usluga (NN 5/09)

0.3. Pravilnik o obvezama poslovnog ponašanja investicijskog društva prilikom pružanja usluga klijentima (NN 5/09)

- Direktiva 2004/39/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištim finansijskih instrumenata, kojom se izmjenjuju i dopunjaju Direktive Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktiva 2000/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća te ukida Direktiva Vijeća 93/22/EEZ

RELEVANTNA PRAVNA STEČEVINA VS. HRVATSKO ZAKONODAVSTVO

0.1. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)

- Direktiva 2004/109/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnost u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni u trgovanje na uređenom tržištu, kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/34/EZ

0.1. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)

- Direktiva Komisije 2004/72/EZ od 29. travnja 2004. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu prihvaćenih tržišnih praksi, definicije povlaštenih informacija u vezi s robnim izvedenicama, sastavljanja popisa upućenih osoba, obavještavanja o transakcijama upravitelja i obavještavanja o sumnjivim transakcijama

0.1. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)

0.2. Pravilnik o manipulaciji i obvezi obavještivanja o sumnji na zlouporabu tržišta (NN 5/09)

0.3. Pravilnik o prihvaćenim tržišnim praksama (NN 5/09)

- Direktiva 2003/71/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji treba objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili njihovog uvrštenja u trgovanje, kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/34/EZ

0.1. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)

- Direktiva 2003/6/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o nezakonitoj kupoprodaji dionica i manipuliranju tržištem (zlouporabi tržišta)

0.1. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)

0.2. Pravilnik o prihvaćenim tržišnim praksama (NN 5/09)

- Direktiva Komisije 2003/124/EZ od 22. prosinca 2003. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu definicije i javnog objavljivanja povlaštenih informacija i definicije manipuliranja tržištem

0.1. Pravilnik o objavi povlaštenih informacija koje se neposredno odnose na izdavatelja te o određivanju opravdanih interesa izdavatelja u svrhu neobjavljivanja (NN 5/09)

0.2. Pravilnik o manipulaciji i obvezi obavještivanja o sumnji na zlouporabu tržišta (NN 5/09)

- Direktiva Komisije 2003/125/EZ od 22. prosinca 2003. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu pravednog iznošenja investicijskih preporuka i otkrivanja sukoba interesa

0.1. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)

- Direktiva 2001/34/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. svibnja 2001. o uvrštenju vrijednosnih papira u službenu kotaciju burze te o informacijama koje moraju biti objavljene o ovim vrijednosnim papirima

0.1. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)

- Direktiva 97/9/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 3. ožujka 1997. o sustavima zaštite ulagača

0.1. Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08)